

Olli Rehn
Suomen Pankki

Euroopan ja Suomen talouden näkymät

8.2.2019

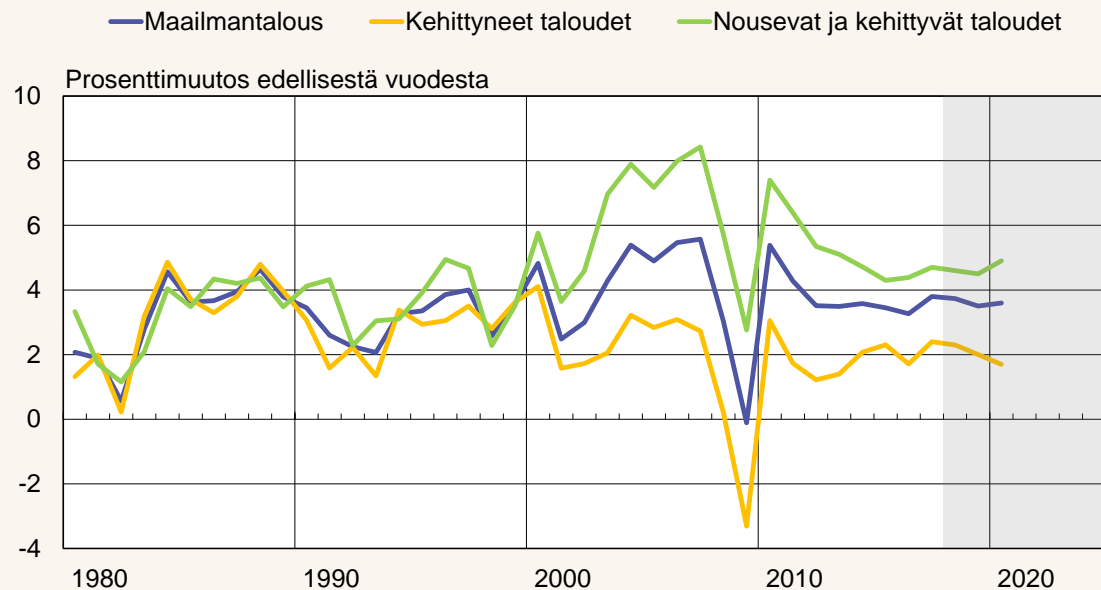

Maailmantalouden kasvu jatkuu, mutta aiempaa vaimeampana...

- ... ei niin vahvana kun vielä kesällä ennustettiin
- ... ei niin laaja-alaisena kuin 2017(—2018)
- ... ei niin varmana, sillä riskit ovat kasvaneet

BKT:n kasvu

Lähde: IMF, World Economic Outlook.
32427@IMF

Maailmantalous

2019: 3.5%	-0.2%
2020: 3.6%	-0.1%

Kehittyneet taloudet

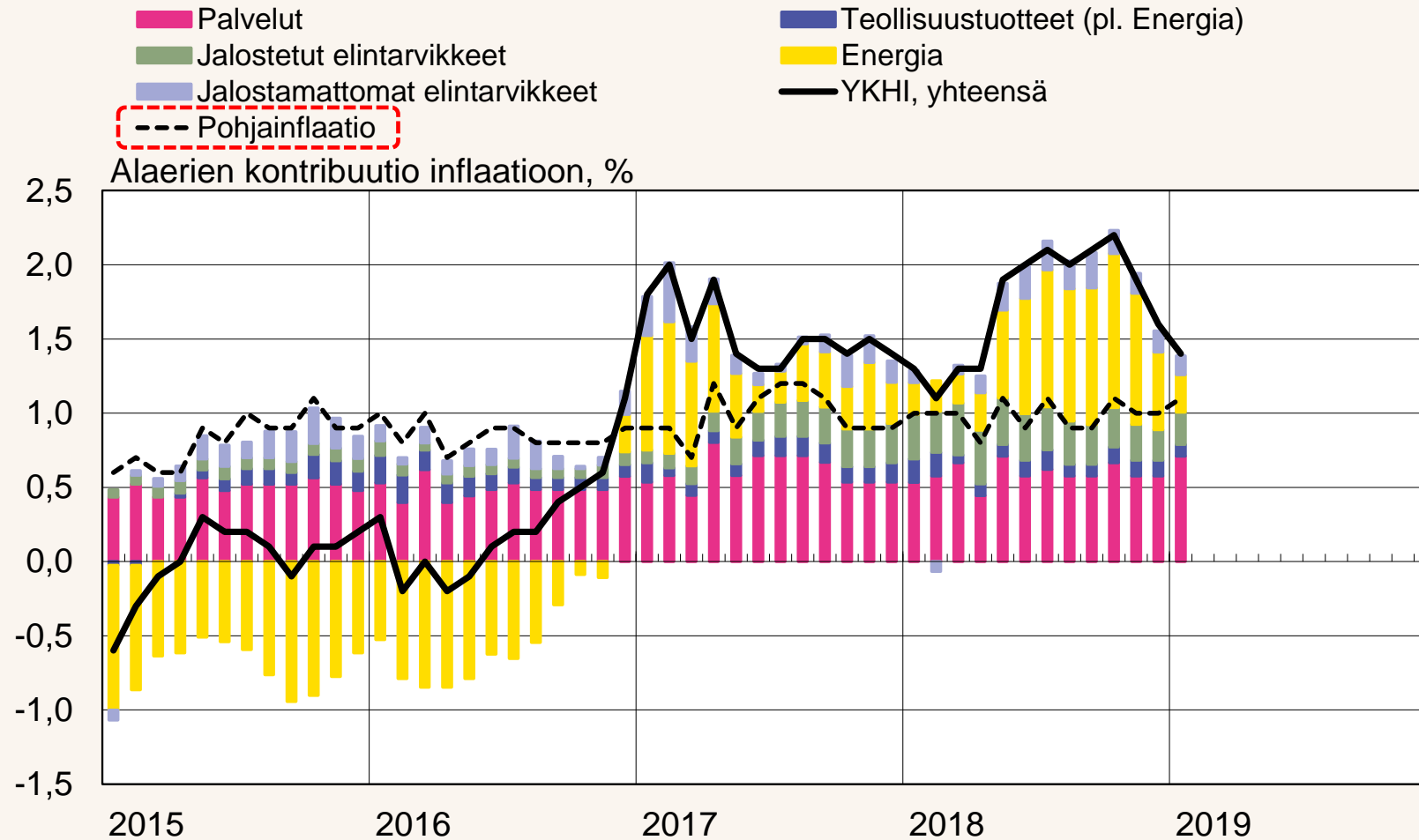
2019: 2.0%	-0.1%
2020: 1.7%	0.0%

Nousevat ja kehittyvät taloudet

2019: 4.5%	-0.2%
2020: 4.9%	0.0%

Lähde: IMF:n ennuste, tammikuu 2019.

Euroalueen pohjainflaatio edelleen vaimeaa

Lähteet: Eurostat ja Macrobond.

32426@YKHikontrib

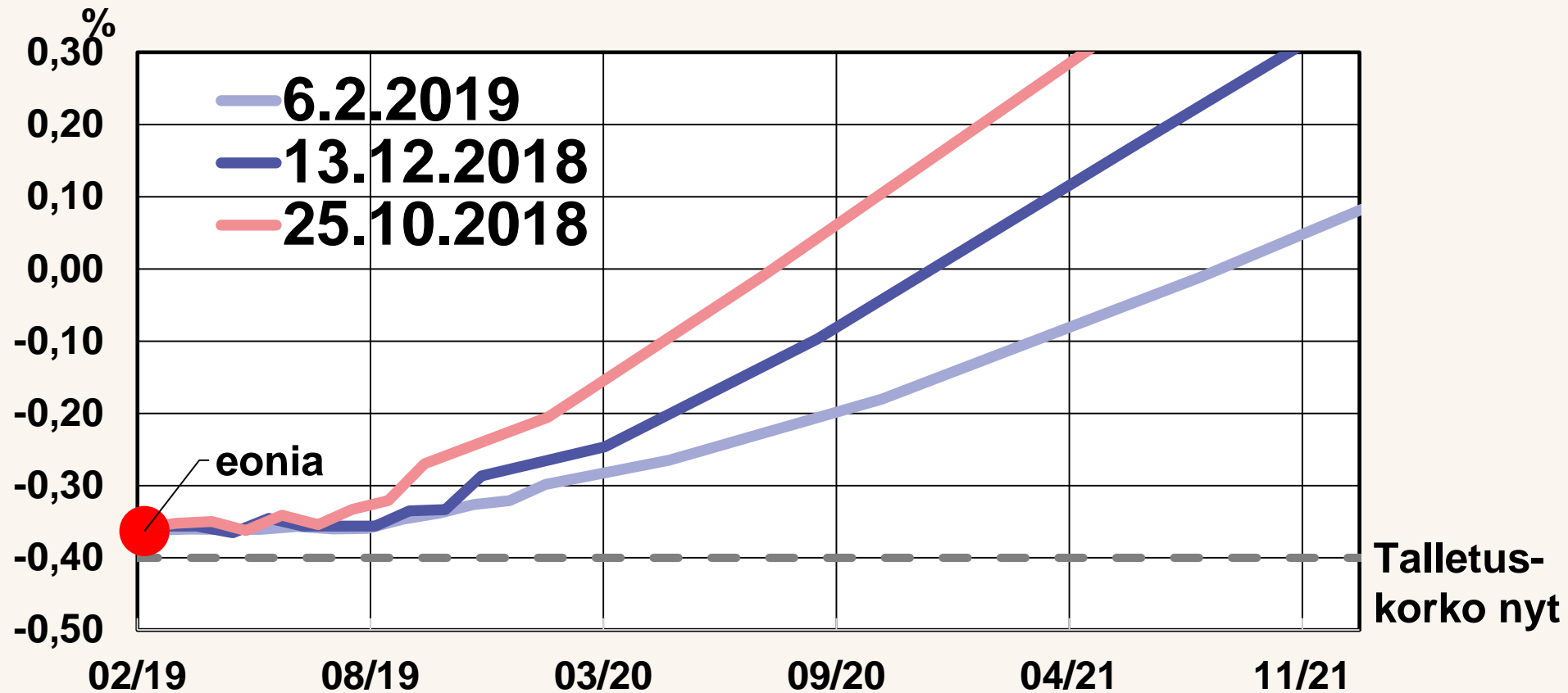

EKP:n rahapolitiikka: elvyttävä mitoitus jatkuu epävarmuuden maailmassa

- **EKP:n neuvosto odottaa ohjauskorkojen pysyvän nykyisellä tasolla ainakin vuoden 2019 kesän ajan ja joka tapauksessa niin kauan kuin on tarpeen sen varmistamiseksi, että inflaatio palautuu edelleen kestävästi lähemmäksi hieman alle kahta prosenttia keskipitkällä aikavälillä.**
- **Epätavanomaisiin rahapoliittisiin toimiin lukeutuvassa omaisuuserien osto-ohjelmassa hankittujen omaisuuserien (= lainapaperien) erääntyessä takaisin maksettavan pääoman uudelleensijoituksia aiotaan jatkaa täysimääräisesti vielä pidemmän aikaa sen jälkeen, kun EKP:n neuvosto alkaa nostaa EKP:n ohjauskorkoja, ja joka tapauksessa niin kauan kuin on tarpeen suotuisan likviditeettitilanteen ja vahvasti kasvua tukevan rahapolitiikan ylläpitämiseksi.**

Markkinoiden koronnosto-odotukset

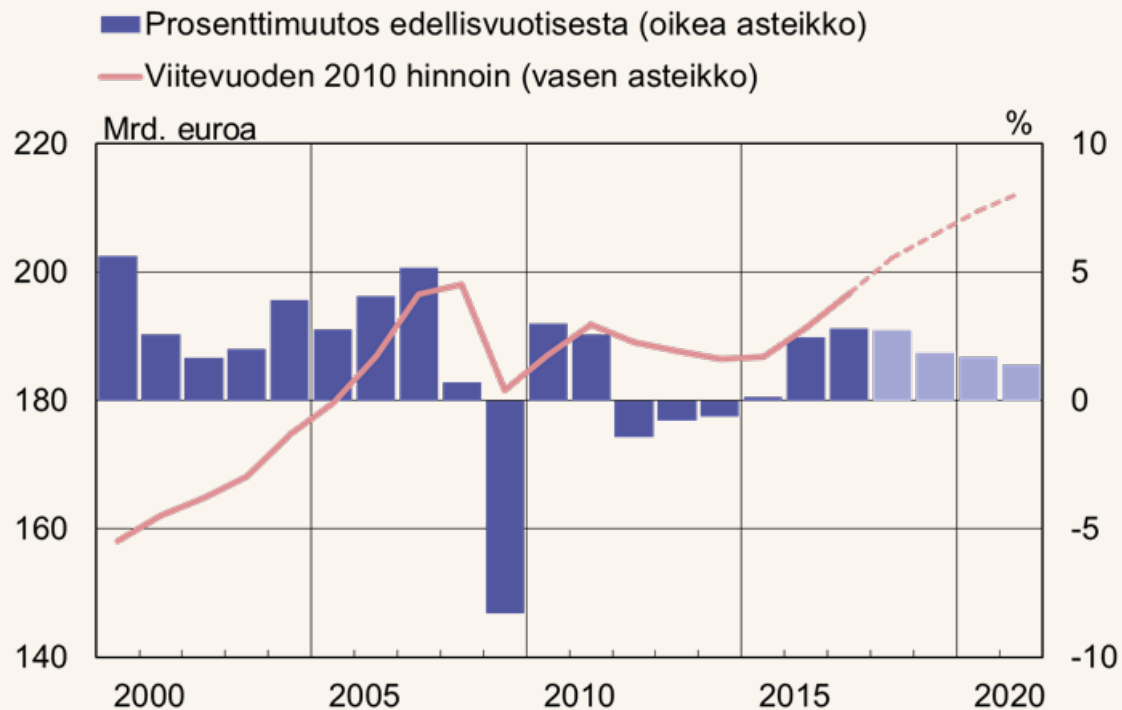

Euroalueen yönylikoronvaihtosopimuksista johdettuja odotettuja eonia-tasoja.

Suomen talous, ennuste vuosille 2019-21: kasvu jatkuu, mutta vauhti vaimenee

Kokonaistuotannon määrä

Lähteet: Tilastokeskus ja Suomen Pankki.

18.12.2018
eurojatalous.fi
24078 @E&T_5_2018

BKT, prosenttimuutos		
	Joulukuun 2018 ennuste	Kesäkuun 2018 ennuste
2017	2,8	2,6
2018e	2,7	2,9
2019e	1,9	2,2
2020e	1,7	1,7
2021e	1,4	

Työllisyyden kasvu nopeaa – tavoitteeksi pohjoismainen taso

Lähteet: Tilastokeskus ja Suomen Pankki.

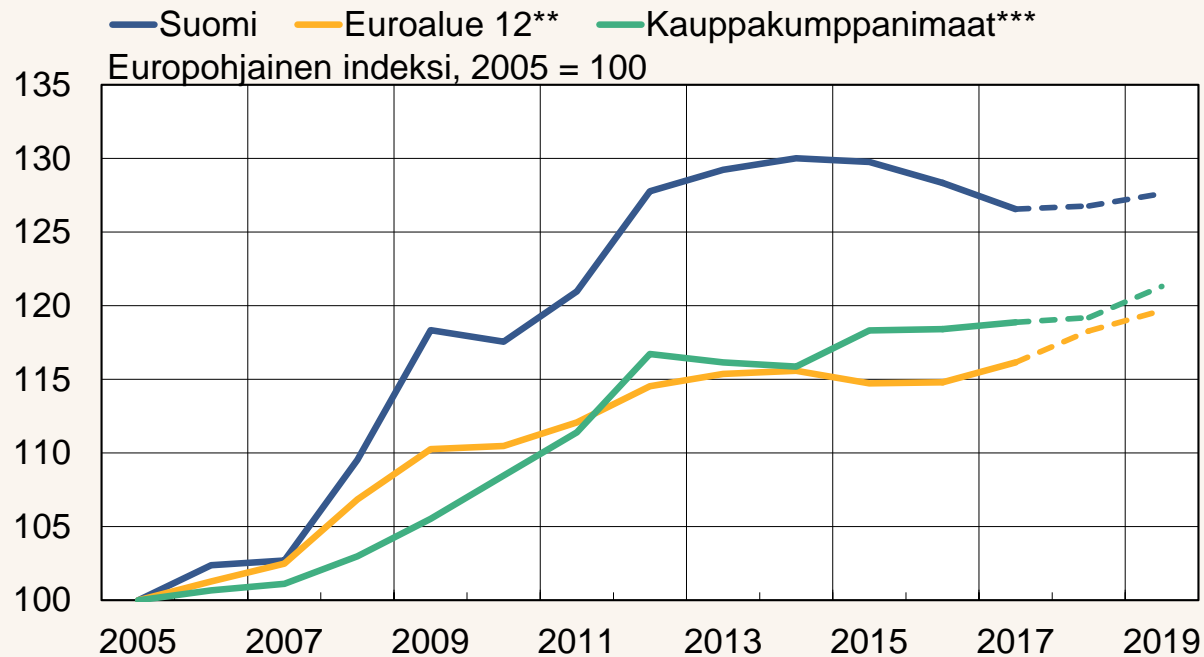
24515@Tyött.aste&työll.aste trendi

- Työllisyys kasvoi poikkeuksellisen voimakkaasti vuonna 2018
- Jatkossa työllisyyden kasvu hidastuu selvästi
 - Työmarkkinoilla pullonkauloja
 - Yhteensopivuusongelmia
 - Työkäisen väestön supistuminen jatkuu
- Ennuste (SP, joulukuu 2018): työllisyysaste nousee 72 prosenttiin 2019 ja 73 prosenttiin 2021
- Realistinen tavoite: pohjoismainen taso > 75 %

Kustannuskilpailukyky parani 2017 ja on paranemassa edelleen hieman

Vaihtosuhteiden korjatut yksikkötyökustannukset*

*) Palkansaajakorvaukset suhteessa kansantulon määrään.

***) Euroalueen 12 ensimmäistä jäsenmaata. ***) 14 perinteistä teollisuusmaata.

Ennusteet: Suomen Pankki (Suomi) ja Euroopan komissio (muut maat).

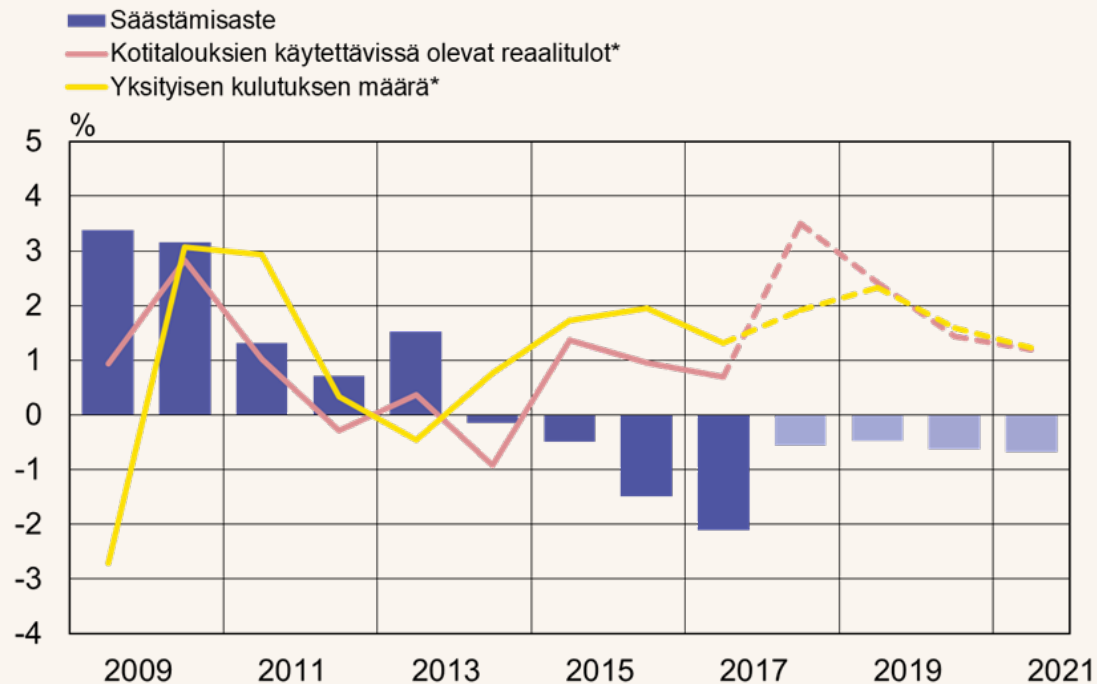
Lähteet: Tilastokeskus, Suomen Pankki ja Euroopan komissio.

34093

- Kustannuskilpailukyky ei silti vielä vahvalla tasolla
 - Viennin markkinaosuus
 - Vientialojen työllisyys
 - Koko talouden työllisyystilanne
- Työn hinnan vaimea kehitys muissa maissa on hidastanut Suomen kustannuskilpailukyvyn paranemista
 - Tilanne voi muuttua, jos palkkojen nousu euroalueella osoittautuu pysyväksi trendiksi, kasvun hidastumisesta huolimatta

Kasvu nojaa lähivuosina pitkälti kotimaiseen kysyntään – kotitalouksien ostovoiman kasvu tukee kysyntää

Kotitalouksien kulutus seurailee tulokehitystä

Kotitaloudet = kotitaloudet ja kotitalouksia palvelevat voittoa tavoittelemattomat yhteisöt.
*Prosenttimuutos edellisestä vuodesta.
Lähteet: Tilastokeskus ja Suomen Pankki.

18.12.2018
eurojatalous.fi
19912@ET_2018_5_tulot ja kulutus_K2

- Käytettävissä olevat tulot kasvavat
- Palkkojen nousu n. 2,5 % vuosittain 2019–2021
- Inflaation ennakoitu kiihtyminen vaimentaa ostovoiman kasvua ennustejakson lopulla
 - Reaalipalkat kasvavat n. 1 % vuosittain 2019–2021
- Kulutusmenot pysyvät suurempina kuin tulot, ja velkaantuminen jatkuu

Julkisen talouden kestävyysvarmistaminen tärkeää

- Julkisen talouden tila on parantunut viime vuosina, mutta yhä alijäämäinen
- Kuten VM:n virkamiespuheenvuorossa tuodaan esiin, julkisen talouden pitkän aikavälin kestävyyttä ei ole varmistettu
- Suomen Pankin arvio pitkän aikavälin kestävyysvajeesta on 3 % suhteessa bruttokansantuotteeseen
 - Ikäsidonnaiset menot kasvavat jo 2020-luvulla; terveyden- ja pitkäaikaishoidon menojen kasvu nopeaa 2040-luvulle saakka
 - Uusi väestöennuste heikensi arviota kestävyysvajeesta
- Kun otetaan huomioon kestävyysvaje ja yhä varsin suotuinen suhdannetilanne, julkisen talouden nykyistä määrätietoisempi vahvistaminen olisi perusteltua
- Kestävyyttä on syytä vahvistaa myös rakenteellisten uudistusten avulla

Ilmastonmuutoksen hidastamisessa tärkeä rooli uusiutuvalla energialla – mutta myös liikenteellä

- Suomi tekee oman osuutensa pienentäen kasvihuonepäästöjään
 - Suomen päästöt alenevalla uralla jo 15 vuotta; vuonna 2017 vähennykset EU:n suurimmat
 - EU on globaali edelläkävijä ilmastonmuutoksen hidastamisessa – pitkäjänteisyyttä
- Kansallinen energia- ja ilmastostrategia vuoteen 2030:
 - Uusiutuvan energian osuus 50 prosenttiin loppukulutuksesta (oli n. 40 % vuonna 2017)
 - Suomi luopumassa kivihiilen käytöstä energiantuotannossa viimeistään vuonna 2029
 - Osa EU-maista luopunut jo nyt, Saksassa kaavailuja luopumisesta v. 2038 mennessä
- Liikenteellä merkittävä rooli merkittävä energia- ja ilmastostrategiassa:
 - Biopolttoaineiden osuus 52 prosenttiin (EU-laskentatavalla)
 - Tavoitteena vähintään 250 000 sähköautoa v. 2030

Yhteenveto Suomen taloudesta 2019

- Suomi on päässyt kiinni muun euroalueen kasvuvauhtiin, suomalaisen työn kilpailukyky on parantunut ja työllisyys kohentunut
- Mutta maailmantalouden hidastuminen vaimentaa kasvunäkymiä meilläkin – ja jos epävarmuudet lykkäävät investointeja Suomelle tärkeissä vientimaissa, viennin ja talouden kasvu voi meillä jäädä selvästi ennustettua hitaammaksi
- Suomessa on nyt syytä varautua heikompaan suhdanteeseen ja ikääntyvän väestön hoito- ja hoivatarpeen lisääntymiseen; siksi tavoitteeksi:
 - julkisen talouden kestävyysvahvistaminen ja
 - työllisyysasteen nostaminen vähintään pohjoismaiselle tasolle
- Huomisen haasteet, jo tänään:
 - kansantalouden tuottavuuskehitys
 - kestävä kehitys ja ilmastonmuutos

Kiitos!